

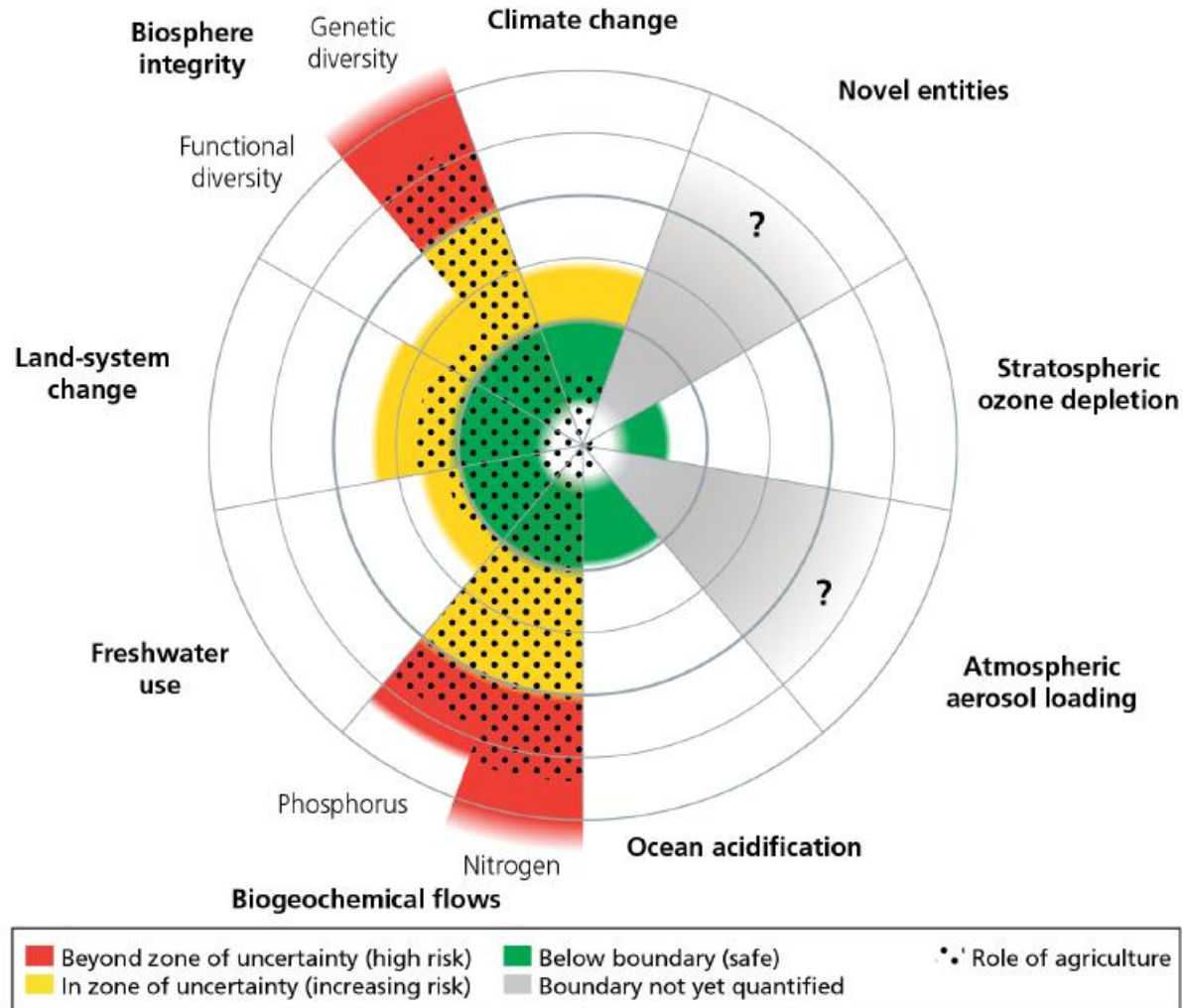

Bæredygtighedsmæssige udfordringer for den nuværende konventionelle og økologiske fødevarerproduktion

Professor Jørgen E. Olesen

Planetens tålegrænser og landbrugets bidrag

Udfordringer for landbrug og fødevarereproduktion

› Produktivitet

- › Kvantitet og kvalitet af fødevarer og foder
- › Biomasse (energi, fibre og bioraffinering)

› Miljøeffekter

- › Mindske emission og effekter af næringsstoffer, drivhusgasser og pesticider
- › Jordens frugtbarhed

› Biodiversitet

- › Fastholde biodiversiteten i det agrare landskab

› Kulstoflagring

- › Fastholde eller øge jordens indhold af organisk stof

› Vand

- › Mindske vandforbruget og beskytte vandressourcer i landskabet

› Dyrevelfærd

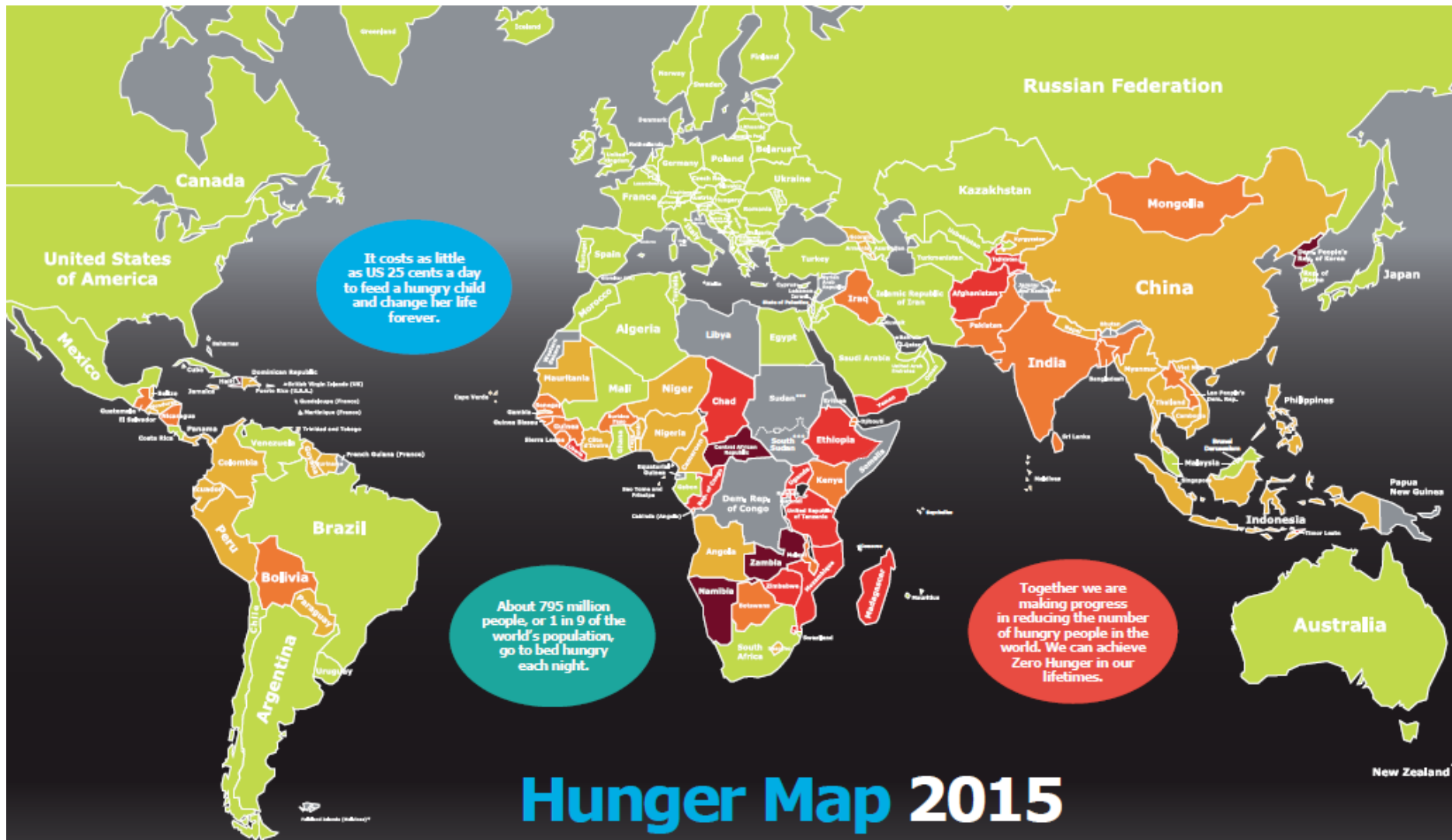
FN'S VERDENSMÅL

for bæredygtig udvikling

Mål 2: Udrydde sult, opnå fødevaresikkerhed, sikre bedre ernæring og et mere bæredygtigt landbrug

- 2030: afslutte sult og sikre fødevareadgang
- 2030: afslutte al form for fejlnæring
- 2030: fordoble landbrugsproduktivitet og indkomst hos små-skala fødevareproducenter
- 2030: sikre bæredygtige produktionssystemer
- 2020: bevare den genetiske mangfoldighed
- Øgede investeringer i fødevareproduktion
- Forhindre handelsrestriktioner og forvridninger i verdens landbrugsmarkeder
- Etablere information om fødevaremarkederne

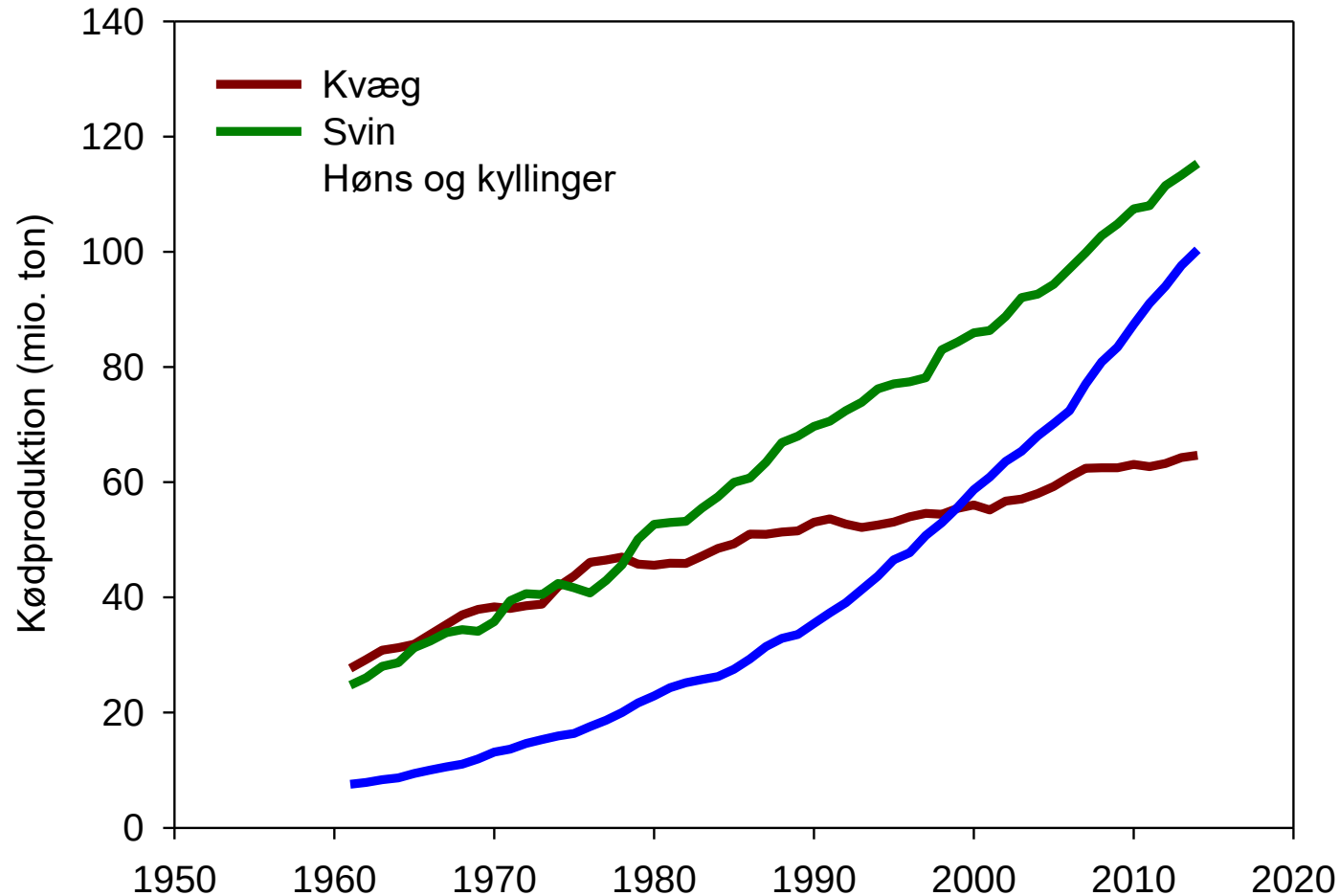
Prevalence of undernourishment in the population (percent) in 2014-16

Årsager til sult, underernæring og fejlnæring

- › *Fattigdom.* Fattigdom avler sult, og sult fører til fattigdom
- › *Manglende investeringer i landbrug.* Manglende infrastruktur giver høje transportomkostninger, dårlig vandforsyning og tab af fødevarer
- › *Vejr og klima.* Klimaændringer og ændringer i landskaber skaber mere ekstremt klima
- › *Krige og flygtninge.* Mangel på arbejdskraft. Manglende købekraft. Ødelæggelse af fødevarer
- › *Ustabile markeder.* Prisstigninger giver fejlnæring hos fattige
- › *Madspild.* Omtrent en tredjedel af al fødevareproduktion bliver aldrig spist

Kødproduktionen vokser fortsat hurtigt

Arealforbrug til fødevarer (DK normer)

Økologisk - Konventionel

1 kg hvede

1,5 m²

1 kg gris

8 m²

1 kg oksekød

24 m²

2,3 m²

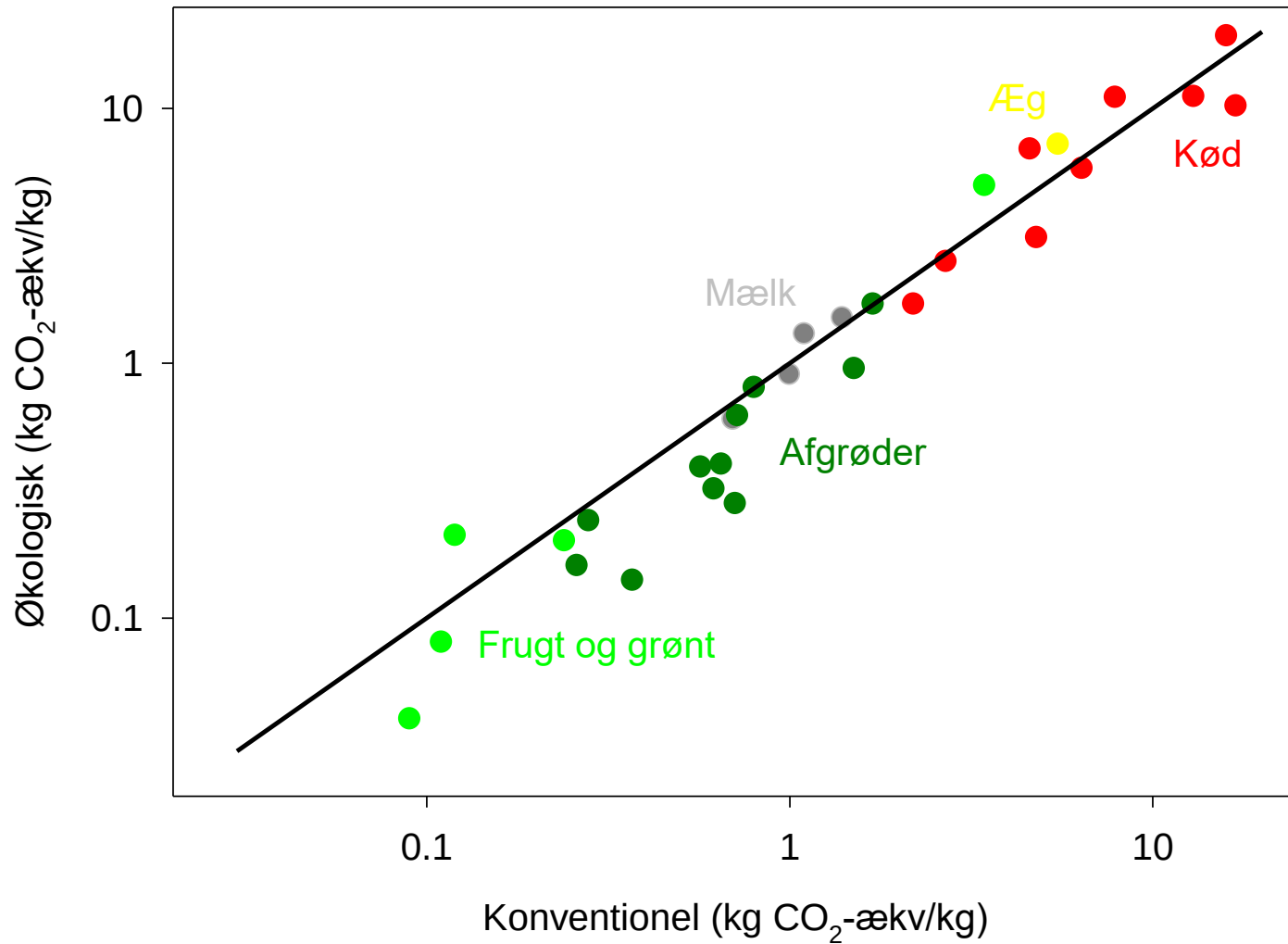

12 m²

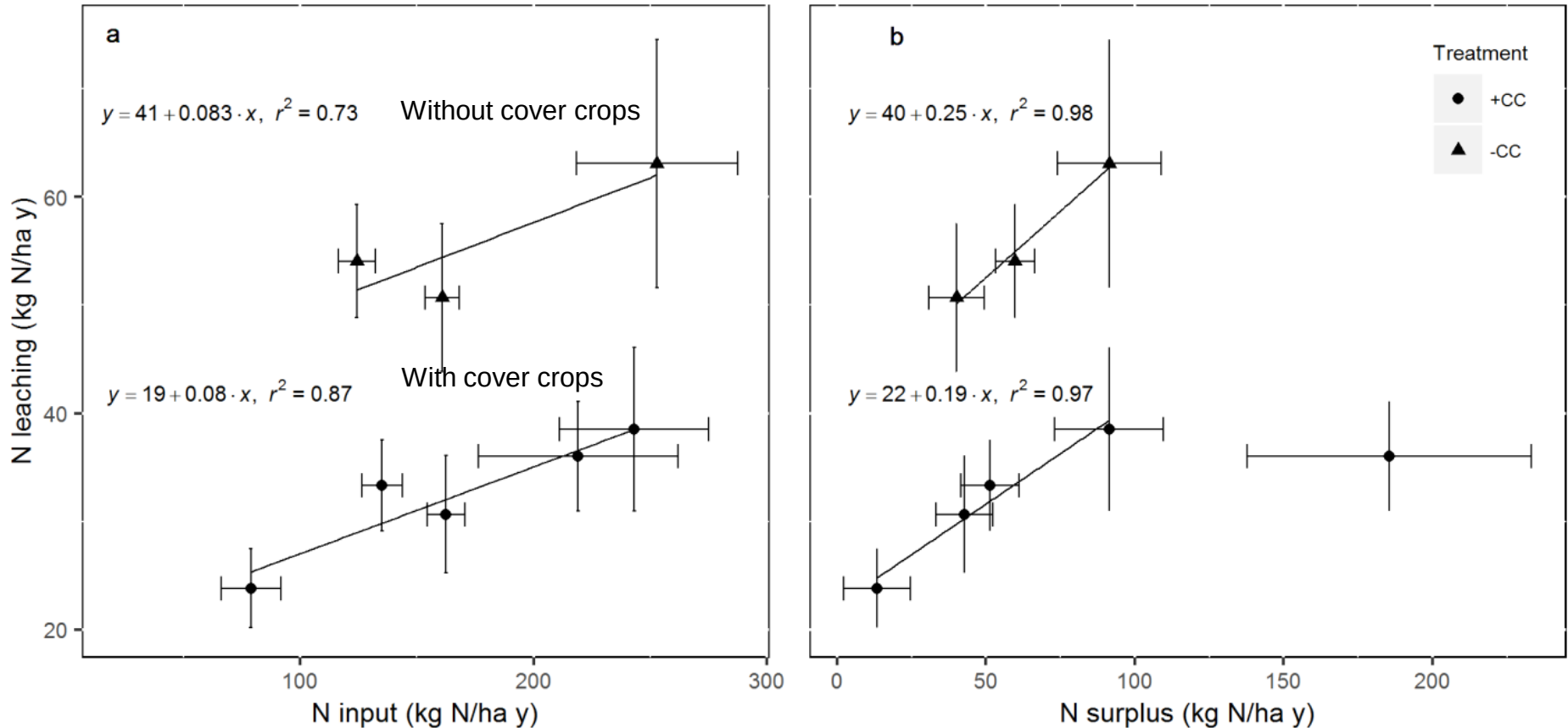

30 m²

Klimabelastning af fødevarer (øko og konv)

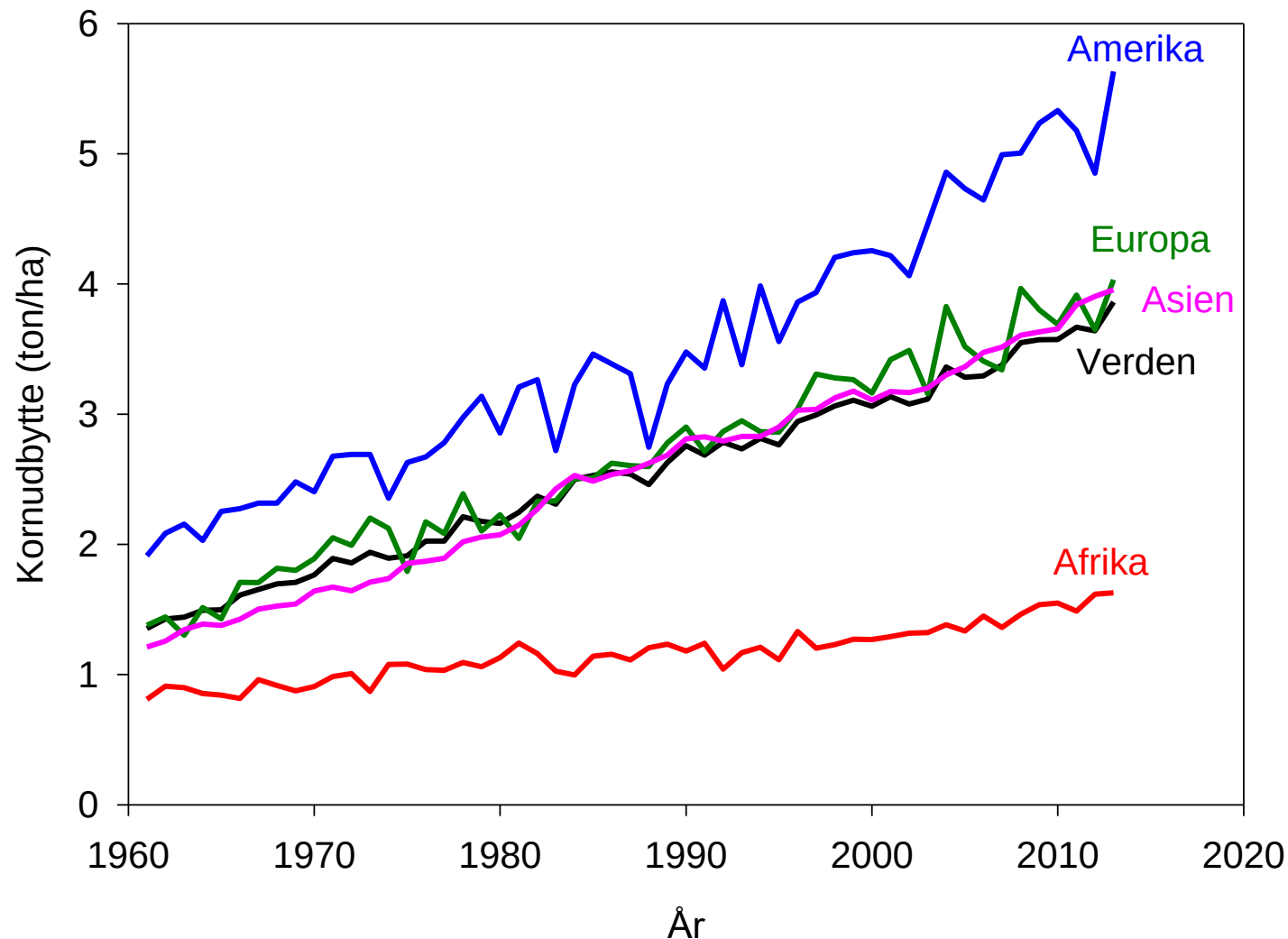

Efterafgrøder er mest effektivt til at reducere N udvaskning i plantedyrking (konv + øko)

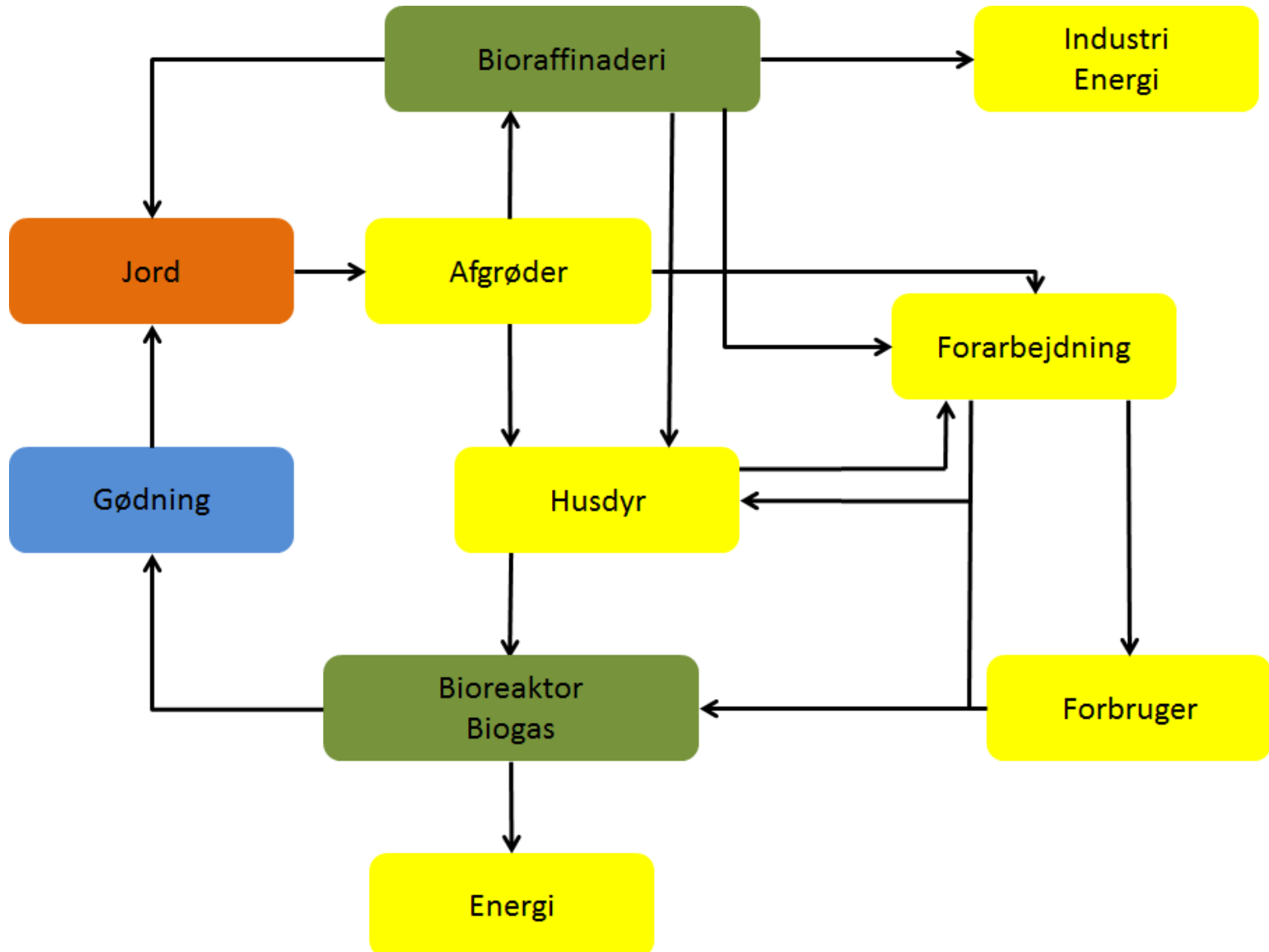

Efterafgrøder øger N udnyttelse + øger jordens frugtbarhed

Stigende kornudbytter – men ikke i Afrika

Fødevarer i den cirkulære økonomi (teknologi)

Lokale fødevarer systemer

- Lokal produktion sikrer adgang til forholdsvis billige fødevarer
- Lokal produktion er med til at sikre arbejdspladser og indkomst, som understøtter familiernes levevilkår
- Et bredt spektrum af lokale fødevarer til rimelige priser mindsker fejlnæring
- En lokal forankring mellem forbrugere og producenter kan medvirke til at sikre hensynet til miljø- og klima i produktion, forarbejdning og forbrug af fødevarer.

Brug for en bred vifte af indsatser

- › Mindre fattigdom og ulighed – bedre uddannelse
- › Fokus på lokal produktion og forsyning med fødevarer
- › Øget produktivitet af landbrug, især i udviklingslande (Afrika)
- › Mindsket spild i primærproduktion, forarbejdning og forbrug
- › Ændret forbrugsmønster (mindre animalsk forbrug)
- › Udgå (mindske) opdyrkning af ny landbrugsjord
- › Sikre tilbageførsel af kulstof og næringsstoffer til jorden (også fra bioenergi)

